

Warszawa, dnia 12 grudnia 2025 r.

Poz. 1245

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾**

z dnia 3 grudnia 2025 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji wolnorynkowej „Przeładunek sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych,
w tym elementów turbin wiatrowych na terminalach przeładunkowych”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 1606) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji wolnorynkowej „Przeładunek sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, w tym elementów turbin wiatrowych na terminalach przeładunkowych” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Infrastruktury: wz. *A. Marchewka*

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – gospodarka morską, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 2725).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 grudnia 2025 r. (M.P. poz. 1245)

INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI WOLNORYNKOWEJ „PRZEŁADUNEK SZTUK CIĘŻKICH – ŁADUNKÓW PONADGABARYTOWYCH, W TYM ELEMENTÓW TURBIN WIATROWYCH NA TERMINALACH PRZEŁADUNKOWYCH” DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

1. Nazwa kwalifikacji wolnorynkowej

Przeładunek sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, w tym elementów turbin wiatrowych na terminalach przeładunkowych

2. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji wolnorynkowej

3 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

3. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji wolnorynkowej

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca certyfikat niniejszej kwalifikacji:

- 1) jest przygotowana do pracy w zespole na stanowisku wykwalifikowanego pracownika terminalu przeładunkowego w zakresie przeładunku i sztauowania sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, w tym elementów turbin wiatrowych, podczas transportu wodnego i lądowego w terminalach przeładunkowych;
- 2) wykorzystuje specjalistyczną wiedzę z zakresu usługiwania się dokumentacją przeładunkową, wykorzystywania sprzętu technicznego oraz zasad komunikacji w zespole;
- 3) na podstawie oznakowania ładunku i dokumentacji przeładunkowej odpowiednio rozmieszcza, mocuje i zabezpiecza ładunek przed uszkodzeniem na czas jego transportu lub magazynowania, wykorzystując odpowiednie materiały sztauerskie;
- 4) porównuje dokumentację techniczną ze stanem faktycznym opisanym na ładunku;
- 5) rozpoznaje szczególne zagrożenia związane z wykonywanymi pracami i im zapobiega, stosując się do zasad bezpieczeństwa pracy obowiązujących w terminalu przy pracach przeładunkowych.

Zestaw 1. Bezpieczeństwo i higiena pracy w zakresie przeładunku sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, w tym elementów turbin wiatrowych na terminalach przeładunkowych

Poszczególne efekty uczenia się

1. Omawia zasady bezpieczeństwa pracy obowiązujące na terminalu przeładunkowym przy pracach przeładunkowych

- Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia**
- określa strefę niebezpieczną podczas prac przeładunkowych oraz sztauerskich,
 - identyfikuje środki ochrony zbiorowej (np. wygrodenie strefy niebezpiecznej),
 - sprawdza ładunek i identyfikuje potencjalnie luźne elementy, które mogą ulec upadkowi podczas prac przeładunkowych oraz sztauerskich.

2. Omawia środki ochrony indywidualnej stosowane podczas wykonywania prac przeładunkowych oraz sztauerskich

- wymienia rodzaje środków ochrony indywidualnej wykorzystywanych podczas prac przeładunkowych oraz sztauerskich,
- sprawdza stan techniczny środków ochrony indywidualnej,
- omawia sposoby zgłaszania nieprawidłowości, uszkodzeń, braku kompletności środków ochrony indywidualnej oraz zabezpieczeń przewidzianych do prac przeładunkowych.

Zestaw 2. Przeladunek sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, w tym elementów turbin wiatrowych na terminalach przeladunkowych	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
1. Omawia zasady postępowania ze sztukami ciężkimi – ładunkami ponadgabarytowymi, w tym z elementami turbin wiatrowych podczas przemieszczania, przeladunku i rozmięszczenia	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcie sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, – wymienia elementy wchodzące w skład turbiny wiatrowej, – omawia sposób postępowania w przypadku przeladunku oraz sztaufowania sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, w tym elementów turbiny wiatrowej, – wskazuje środek ciężkości ładunku oraz jego znaczenie podczas przeladunku.
2. Posługuje się dokumentacją przeladunkową	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sposoby prezentacji przestrzeni ładunkowej na planach ładunkowych (np. sztauplan, rysunek techniczny), – odczytuje parametry ładunku (np. wagę, wielkość) z otrzymanego sztauplanu, – odczytuje punkty mocowania i haczenia ładunku zgodnie z otrzymaną instrukcją przeladunkową, – omawia proces rozładunku i załadunku zgodnie z otrzymanym sztauplanem, – porównuje znaki manipulacyjne i informacyjne, w tym znaki bezpieczeństwa, umieszczone na ładunkach i opakowaniach transportowych z otrzymaną dokumentacją przeladunkową.
3. Omawia sprzęt przeladunkowy wykorzystywany w trakcie przeladunku	<ul style="list-style-type: none"> – omawia rodzaje sprzętu przeladunkowego (np. zawiesia, trawersy, szekle, haki i uchwyty, ściągacze – śruby rzymskie, belki rozporowe, odcigi transportowe), – omawia wykorzystanie zawiesi w zależności od cech ładunku, – omawia zagrożenia związane z nieprawidłowym użyciem sprzętu przeladunkowego (np. zawiesi, trawersów, szekli, haków i uchwytów, ściągaczy – śrub rzymskich, belek rozporowych, odcigów transportowych).
4. Posługuje się sprzętem przeladunkowym	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje dopuszczalne obciążenie robocze (DOR) sprzętu przeladunkowego, – dobiera sprzęt przeladunkowy (np. zawiesia, trawersy, szekle, haki i uchwyty, ściągacze – śruby rzymskie, belki rozporowe, odcigi transportowe) w celu przemieszczenia ładunku, – sprawdza kompletność i stan techniczny sprzętu przeladunkowego (np. zawiesi, trawersów, szekli, haków i uchwytów, ściągaczy – śrub rzymskich, belek rozporowych, odcigów transportowych), – demonstruje połączenie zawiesi z ładunkiem oraz wybranym urządzeniem transportu bliskiego, – omawia sposoby konserwacji sprzętu przeladunkowego.
Zestaw 3. Mocowanie i zabezpieczanie sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, w tym elementów turbin wiatrowych na terminalach przeladunkowych	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
1. Omawia materiały sztauerskie służące do mocowania i zabezpieczania ładunku	<ul style="list-style-type: none"> – omawia najczęściej stosowane materiały sztauerskie (np. pasy, liny, łańcuchy), w tym sprzęt pomocniczy (np. zaciski, ściągacze – śruby rzymskie), przeznaczone do mocowania ładunków, – omawia najczęściej stosowane materiały sztauerskie przeznaczone do zabezpieczania ładunków przed działaniem czynników zewnętrznych (np. zamoknięciem, zawilgoceniem, zabrudzeniem oraz przed oddziaływaniem innych czynników mechanicznych) w środkach transportu, – omawia materiały sztauerskie, które można wykorzystać do zabezpieczenia elementów turbiny wiatrowej w celu ich bezpiecznego składowania w terminalu przeladunkowym.

2. Omawia sposoby mocowania i zabezpieczania ładunku	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sposoby mocowania sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, – omawia sposób mocowania i zabezpieczania elementów turbiny wiatrowej, – omawia zagrożenia wynikające z nieprawidłowego zamocowania i zabezpieczenia sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych.
3. Mocuje i zabezpiecza ładunek	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje punkty mocowania na ładunku, – mocuje ładunek z uwzględnieniem jego charakterystyki przy użyciu odpowiednich narzędzi, – zabezpiecza ładunek przed działaniem czynników zewnętrznych przy użyciu materiałów sztauerskich z uwzględnieniem ich charakterystyki.

Zestaw 4. Komunikowanie się i stosowanie zasad współpracy podczas przeładunku

Poszczególne efekty uczenia się	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia zadania i zakres odpowiedzialności hakowego podczas przemieszczania ładunków, – omawia zadania i zakres odpowiedzialności lukowego podczas przemieszczania ładunków, – omawia zagrożenia związane z przemieszczaniem ładunków w relacjach burtowych, – omawia metody i sposoby komunikacji z operatorem urządzeń przeładunkowych.
1. Omawia zadania i zakres odpowiedzialności lukowego i hakowego	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje użycie sygnałów (znaków) werbalnych i niewerbalnych stosowanych do komunikacji podczas przeładunku, – omawia zasady użycia sygnału (znaku) „UWAGA niebezpieczeństwo – STOP”, – posługuje się środkami łączności bezprzewodowej.
2. Komunikuje się w procesach przeładunku	

4. Ramowe wymagania dotyczące metod przeprowadzania walidacji, osób przeprowadzających walidację oraz warunków organizacyjnych i materialnych niezbędnych do prawidłowego i bezpiecznego przeprowadzania walidacji

<p>1. Etap weryfikacji:</p> <p>1.1. Metody</p> <p>Do weryfikacji efektów uczenia się stosuje się następujące metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obserwacja w warunkach symulowanych (symulacja) lub rzeczywistych, uzupełniona wywiadem swobodnym (rozmowa z komisją), – wywiad ustrukturyzowany, – test teoretyczny, – wywiad swobodny (rozmowa z komisją). <p>Część teoretyczna jest przeprowadzana z wykorzystaniem wywiadu ustrukturyzowanego lub testu teoretycznego.</p> <p>Część praktyczna jest przeprowadzana w warunkach symulowanych lub rzeczywistych, jeżeli współpraca z pracodawcą kandydata w zakresie przeprowadzenia weryfikacji efektów uczenia się jest możliwa. Obie metody mogą być uzupełnione wywiadem swobodnym (rozmowa z komisją).</p>

1.2. Zasoby kadrowe

Weryfikację efektów uczenia się przeprowadza komisja walidacyjna składająca się z co najmniej 2 członków. Każdy członek komisji walidacyjnej musi spełniać przynajmniej jedno z poniższych kryteriów, ale warunkiem jest, aby kryteria te były spełnione łącznie przez skład komisji walidacyjnej:

- mieć udokumentowane doświadczenie w przeladunku sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, w tym elementów turbin wiatrowych,
- posiadać doświadczenie jako hakowy lub lukowy podczas przeladunku sztuk ciężkich – ładunków ponadgabarytowych, w tym elementów turbin wiatrowych,
- mieć doświadczenie w ocenianiu lub prowadzeniu kursów, szkoleń z zakresu tematyki niniejszej kwalifikacji lub w prowadzeniu zajęć dydaktycznych związanych ze specyfiką kwalifikacji.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne w miejscu walidacji.

Walidacja odbywa się w warunkach symulowanych bądź rzeczywistych i jest połączona z częścią teoretyczną. Kwalifikacja zawiera cztery obowiązkowe zestawy.

Instytucja certyfikująca (IC) jest zobowiązana umożliwić kandydatom przystępującym do walidacji potwierdzenie wszystkich zestawów efektów uczenia się. IC musi zapewnić warunki do przeprowadzenia walidacji, tj. odpowiednio przygotowane i wyposażone stanowiska umożliwiające przeprowadzenie walidacji. IC zapewnia odpowiednie warunki techniczne oraz standardy bezpieczeństwa podczas weryfikacji efektów uczenia się. Kandydat przystępujący do walidacji przystępuje do walidacji we własnym obuwii BHP (obuwie ochronne ze stalowym podnoskiem).

Do przeprowadzenia walidacji IC zapewnia:

- 1) środki ochrony indywidualnej:
 - a) helm ochronny,
 - b) ochronną odzież roboczą: minimum kamizelkę;
- 2) dostęp do miejsca odpowiednio wyposażonego do przeprowadzenia walidacji, w tym symulacji przeladunku ładunków ponadgabarytowych;
- 3) różnorodne typy zawiesi i szekli, trawersy potrzebne do podnoszenia ładunków;
- 4) materiały sztauerskie;
- 5) narzędzia wykorzystywane podczas mocowania ładunków: młotek, urządzenia napinające itp.;
- 6) ładunki do podnoszenia o różnej charakterystyce: wielkości, wadze itp.;
- 7) sprzęt łączności radiowej;
- 8) urządzenie transportu bliskiego wykorzystywanego podczas przeladunku ładunków ponadgabarytowych;
- 9) przykładową dokumentację przeladunkową: sztauplan, podręcznik zabezpieczania ładunków – plan podnoszenia (ang. *Cargo Securing Manual – Lifting Plan*), rysunki techniczne.

IC zapewnia kandydatom bezstronną i niezależną procedurę odwoławczą, w ramach której osoby uczestniczące w procesie walidacji mają możliwość odwołania się od decyzji komisji walidacyjnej.

2. Etap identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się

nie dotyczy.

3. Dodatkowe informacje na temat ramowych wymagań dotyczących walidacji

Przed pierwszą walidacją IC jest zobowiązana do przeprowadzenia szkolenia dla członków komisji walidacyjnej w zakresie umiejętności weryfikacji efektów uczenia się określonych w kwalifikacji.

5. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Osoba przystępująca do walidacji musi:

- mieć ukończone 18 lat,
- posiadać świadectwo ukończenia co najmniej szkoły podstawowej,
- posiadać zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywania pracy na wysokości.

6. Inne, poza pozytywnym wynikiem walidacji, warunki uzyskania kwalifikacji wolnorynkowej

Brak innych, poza pozytywnym wynikiem walidacji, warunków uzyskania kwalifikacji wolnorynkowej.

7. Okres ważności certyfikatu potwierdzającego nadanie kwalifikacji wolnorynkowej

Certyfikat jest ważny 4 lata.

8. Warunki przedłużenia ważności certyfikatu potwierdzającego nadanie kwalifikacji wolnorynkowej

Należy ponownie walidować kwalifikację.

9. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji wolnorynkowej

Nie rzadziej niż raz na dziesięć lat